

E L Ő T E R J E S Z T É S
A Képviselő-testület 2009. május 15-i nyilvános ülésére

- Tárgy:** A közterületen történő szeszes ital fogyasztásról és dohányzásról szóló rendelet megalkotása
- Előterjesztő:** Császár László polgármester
- Előkészítette:** dr. Imre László jegyző
Általános Igazgatási Iroda, Hatósági Csoport
dr. Rozgonyi Viktória, mb. csoportvezető
- Megtárgyalja:** Valamennyi Bizottság
- Meghívott:** dr. Smura János alezredes, mb. rendőrkapitány

Tisztelt Képviselő-testület!

A kerület közterületeinek tisztasága, a vendéglátás színvonalának emelése, az európai követelményekhez való igazodás megköveteli, hogy az utcán és közterületeken történő szeszesital fogyasztás és dohányzás megszüntetése ügyében lépések történjenek. Jelenleg mindkét társadalmi jelenség Tapolca városában szabályozatlan.

Az országban több önkormányzat alkotott rendeletet a közterületen történő dohányzás, illetőleg az alkoholfogyasztás szabályozásával kapcsolatosan.

Tekintettel arra, hogy a tapolcai Rendőrkapitányság az esetek felderítéséhez segítséget ígért, bízhatunk abban, hogy a szabályozás bevezetése nemcsak jogi norma marad, hanem végrehajtható, hatékony jogi szabályozással segíti elő a megfogalmazott célokat.

Általános indokolás

A szabályozás kettős célt szolgál. Egyrészt a köztereken történő dohányzás és alkoholfogyasztás visszaszorítására tesz lépéseket, másrészt az oly sok gondot okozó csikkek, üres üvegek mértékét kívánja visszaszorítani.

A tilalom bevezetése, a szigorítás egyrészt a város lakosságának egészségét, másrészt a közterületek tisztaságát, az alkoholfogyasztásból eredő esetleges garázda cselekmények megelőzésével pedig a közbiztonságot hivatott megóvni.

Remélhető, hogy a rendelkezés bevezetése segítséget fog adni a dohányzással összefüggő egészségügyi és köztisztasági problémák hatékony megoldásában.

A szeszes ital fogyasztás szabályait, a közterületen történő alkoholfogyasztási szokásokat magasabb szintű jogszabály (törvény, kormányrendelet) nem szabályozza, a települési önkormányzat azonban a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 1. § (1) bekezdése alapján rendeletet alkothat ebben a tárgykörben. A szabályozás szükségességét mutatja elsősorban az utóbbi időszakban megnövekedett, általában ittas állapotban elkövetett köztisztasági szabálysértések száma is.

Célszerűnek mutatkozik a szigorítás a belső vendégtérrel nem, csak kihelyezett asztalokkal, étkezési pulttal rendelkező vendéglátó-ipari egységek vendégei részére a közterületen történő alkoholfogyasztás tekintetében. Az érvényben lévő jogszabályok szerint ezeknél az üzleteknél a vendég WC-k kialakítása nem előírás, így az itt italt fogyasztó vendégek WC használata megoldatlan. A belső vendégtérrel rendelkező vendéglátó üzletek részére előírás a vendégek részére a WC-, mosdóhelyiség biztosítása.

A Magyar Köztársaság Országgyűlése megalkotta a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek forgalmazásának szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvényt.

A jogszabály célja között szerepelt a nemdohányzók védelme a dohányzás egészségkárosító hatásaival szemben, egyben az egészséghez, az egészséges környezethez fűződő alkotmányos jogok érvényesülésének elősegítése, tiszteletben tartva a dohányzási szokások megtartásához fűződő jogosultságokat, figyelembe véve a dohányzás fogyasztói szokásokkal összhangban álló lehetőségének biztosítását.

A jelenlegi tervezet összhangban áll a törvény 2. § (2) bekezdésével, mely tételesen felsorolja azokat az intézményeket, ahol nem jelölhető ki dohányzóhely. Ezek a következők:

- egészségügyi alapellátást, illetőleg járóbeteg-szakellátást nyújtó és gyermekek fekvőbeteg-szakellátást végző egészségügyi szolgáltató, valamint gyógyszertárnak a betegforgalom számára nyitva álló helyiségei, épületei
- óvodák
- közoktatási intézménynek a tanulók által is használt helyiségei
- gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények közösségi helyiségei
- helyi közforgalomban közlekedő tömegközlekedési eszköz, helyiérdekű vasút, valamint menetrend alapján belföldi helyközi közforgalomban közlekedő autóbusz
- sportlétesítménynek a sporttevékenység végzésére szolgáló zárt légtérű helyiségei.

Indokolt a felsorolt intézményeket elsősorban igénybe vevő személyek (gyermekek, fiatalok, időskorúak, beteg emberek) kiterjesztett védelme a passzív dohányzással szemben, hiszen nem véletlenül tiltja még a dohányzóhely kijelölését is a törvényalkotó. Manapság szomorú és sajnos egyre gyakoribb látvány az óvoda, vagy iskola előtt gyermeket váró dohányzó szülő, amivel nem csak saját gyermekét veszélyezteti és „tanítja” egészségkárosító magatartásra, hanem a nem dohányzó szülők gyermekei is ezt a tevékenységet látják, majd később utánozzák, átveszik.

Jelen rendelet-tervezet fentiek alapján a dohányzás közterületen történő szabályozásával védelmet kíván nyújtani a nemdohányzók, valamint az életkoruk vagy egészségi állapotuk

miatt egyébként fokozott védelmet igénylő személyek részére a passzív dohányzás káros hatásaival szemben. A szabályozás elsődleges célja a megelőzés, hiszen ez utóbbi sokkal egyszerűbb, mint később a cigarettáról való leszokás.

A dohányzás miatt korán kialakuló fizikai és lelki függés hosszú távon komoly betegségeket - így többek között tüdőrákot, szívbetegséget - okozhat. A dohányzással kapcsolatos jogi szabályozásban különös figyelmet kell fordítani a gyermekek és fiatalok egészségének védelmére, hiszen a passzív dohányosokat érő egészségkárosító hatás közismert. Európában a dohányzással összefüggő betegségek a halálesetek okozói között az első helyre kerültek: Magyarországon évente 28-30 ezer ember hal meg évente a dohányzás káros szövődményei következtében. A rendelet tervezet ezért elsődlegesen a gyermekek iránti felelősségérzet miatt kategorikusan megtiltja Tapolca város közterületein található játszóparkokban és játszóhelyeken a dohányzást, de a megelőzés fontosságát kiemelve, indokolt ennek a körnek a bővítése az egészségügyi, oktatási, gyermekvédelmi intézmények bevonásával.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 1. §-a szerinti felhatalmazás lehetőséget biztosít a helyi önkormányzat számára, hogy egy jogellenes, tevékenységben, vagy mulasztásban megnyilvánuló magatartást önkormányzati rendeletével szabálysértésnek minősítsen és joghátránnyal fenyegetsen. A tilalom megszegői ellen az arra jogosult szerv (rendőrség) kezdeményezése alapján szabálysértési eljárás indítására van lehetőség.

A rendelet-tervezet 9. §-a tartalmazza a szabálysértési szankciót, mely szerint a közterületen történő alkoholfogyasztás vonatkozásában az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. §-a lehetőséget ad arra, szabálysértési eljárás keretében 50.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal lehessen sújtani azt a személyt, aki a jelen esetben önkormányzati rendeletben meghatározott, szeszesital- fogyasztására vonatkozó tilalmat megszegi.

Jelenleg a szeszes ital közterületen történő fogyasztásáról nem rendelkezik sem törvény, sem kormányrendelet. Jogszabály azonban lehetőséget ad arra, hogy az egyes települési önkormányzatok rendeletben szabályozzák ennek normáit. A közterületen történő szeszesital-fogyasztás az állampolgárok jelentős részének sérti a jóérzését, a békés társadalmi együttélésre negatív hatással van. A közterületen való dohányzás egyrészt az eldobált csikkokkal nehezíti a köztisztaság fenntartását, másrészt a nemdohányzókat teszi ki passzív dohányzásnak, így súlyos egészségkárosító hatása van.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az 1. § a rendelet létrejöttének okát és célját fogalmazza meg.

A 2. §-hoz

Ez a szakasz megadja a rendelet területi és személyi hatályát, tehát a rendeletben foglalt rendelkezések hol és mire érvényesek.

A 3. §-hoz

A szakasz a későbbi alkalmazhatóság érdekében a rendeletben szereplő egyes fogalmak pontos körülhatárolását adja meg. A szeszes ital fogalmának meghatározása az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló kormányrendeleten alapul. A dohányzás és a dohányzás fogalma a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek forgalmazásának szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény alapján került meghatározásra.

A 4. §-hoz

A szeszesital közterületen való fogyasztásának általános és kategorikus tilalmát fogalmazza meg.

Az 5. §-hoz

Ez a § a dohányzás szabályait rögzíti, tételesen felsorolva azon intézményeket, amelyek a dohányzás szempontjából „védettnek” tekinthetők. A szakasz pontosan meghatározza azt a sávot is, ahol a dohányzás nem megengedett.

A 6. §-hoz

A korábban megfogalmazott szabályok alóli kivételeket tartalmazza, méltánytalan lenne ugyanis a szeszesital-fogyasztás térbeli és időbeli abszolút tilalma, illetve a dohányzók szempontjait is figyelembe véve ad mentességet a tilalom alól.

A 7. §-hoz

A rendeletben foglalt dohányzási tilalmat az állampolgárok tájékoztatása céljából táblával (dohányzás ikon áthúzva) jelezni szükséges.

A 8. §-hoz

A rendeletben foglalt tilalmak megszegőivel szembeni szabálysértési rendelkezéseket tartalmazza, mely összhangban van a magasabb szintű jogszabályokkal, az 1999. évi LXIX. törvény és a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet rendelkezéseivel. Ez azt jelenti, hogy a szeszes ital fogyasztására vonatkozó tilalom megsértőjével szemben lehetőség van a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet alapján eljárni, míg a dohányzás szabályainak megsértőjével szemben jelen rendelet értelmében van lehetőség a szabálysértési eljárás lefolytatására.

A 9. §-hoz

E szakasz a rendelet hatályba lépését tartalmazza olyan módon, hogy biztosítsa az alkalmazáshoz szükséges felkészülési időt.

A rendelet megismerésére, alkalmazására történő felkészülés, valamint a lakosság megfelelő tájékoztatása érdekében szükségesnek tartom, hogy a rendelet hatályba lépésének időpontja 2009. augusztus 1. napja legyen.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjék.

HATÁROZATI JAVASLAT

I.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a közterületen történő szeszes ital fogyasztásról és dohányzásról szóló rendelet tervezetét elfogadja és ...../2009. (..... ....) Kt. rendeletei közé iktatja.

II.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete felhívja Tapolca Város Jegyzőjét, hogy a dohányzási tilalmat jelző táblák kihelyezéséről gondoskodjon.

Felelős: Jegyző

Határidő: 2009. augusztus 1.

Tapolca, 2009. május 6.

Császár László sk.
polgármester

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

..../2009. (V. ....) rendelete

(tervezet)

a közterületen történő szeszes ital fogyasztásról és dohányzásról

Tapolca Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás, az Önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 16. § (1) bekezdése és a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 1. § (1) bekezdése alapján a közterületen történő szeszes ital fogyasztás és dohányzás szabályozására az alábbi rendeletet alkotja.

A rendelet célja

1. §

A rendeleti szabályozás célja, hogy Tapolca város közigazgatási területén befolyásolja a polgárok szeszes ital fogyasztására és a dohányzásra vonatkozó szokásait, ezen keresztül hozzájáruljon a polgárok egészséges fejlődéséhez, az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítéséhez, Tapolca tiszta, esztétikus képének kialakításához és ennek megőrzéséhez, a közterületek tisztántartásához, valamint a garázda cselekmények, rendezavarások megelőzéséhez.

A rendelet hatálya

2. §

(1) A rendelet területi hatálya Tapolca város közigazgatási területére terjed ki.

(2) A rendelet személyi hatálya az (1) bekezdésben meghatározott területen tartózkodó minden természetes személyre kiterjed.

Értelmező rendelkezések

3. §

A rendelet alkalmazása szempontjából:

- a) közterület: a közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amelyet rendeltetésének megfelelően bárki használhat, ideértve a közterületnek a közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom számára a tulajdonos (használó) által megnyitott és kijelölt részét, továbbá az a magánterület, amelyet azonos feltételekkel bárki használhat

- b) szeszes ital: minden alkoholtartalmú ital, kivéve a gyógynövények gyógyászati jellegű szeszes kivonata, illetve ezek felhasználásával készült termék, továbbá az alacsony (1,2 %-nál kevesebb) alkoholtartalmú üdítőital
- c) dohányzás: a dohánytermék füstképződéssel járó elégetése
- d) dohánytermék: cigaretta, szivar, pipadohány és más fogyasztási dohány vagy egyéb, külön jogszabály szerint dohányzásra szánt, dohány alapanyagú termék
- e) játszótér: olyan közterület, közpark, vagy az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan, amelyen a gyermekek játékához szükséges játszótéri eszközöket elhelyezik, függetlenül attól, hogy az elhelyezés, telepítés építésügyi hatósági engedély hatálya alá tartozik-e vagy sem.
- f) játszótéri eszköz: a játszótéren elhelyezett eszköz vagy építmény, ideértve annak szerkezeti elemeit is, amelyet gyermekek játék céljára egyedül vagy csoportosan használnak.

A szeszes ital fogyasztás szabályai

4. §

Tapolca város közigazgatási területén belül a közterületeken a szeszesital-fogyasztás tilos.

A dohányzás szabályai

5. §

Tilos a dohányzás:

- a) oktatási, kulturális, közművelődési, egészségügyi, szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat ellátó épületek, temetők és sportlétesítmények főbejárat szerinti utcai frontját érintő járdán,
- b) az a) pontban megjelölt járdát szegélyező, részben vagy egészben növényzettel borított zöldsávban,
- c) az a) pontban megjelölt helyek főbejárat szerinti utcai frontja előtti úttesten,
- d) játszótéren,
- e) a köztemetőkből,
- f) a tömegközlekedési megállóhelyek fedett váróiban.

6. §

A 4. és 5. §-ban meghatározott tilalom nem vonatkozik:

- a) az érvényes és hatályos közterület-használati engedéllyel és belső vendégtérrel rendelkező vendéglátóegység teraszára, kitelepülésére nyitvatartási időben
- b) az engedéllyel szervezett és engedéllyel rendelkező alkalmi rendezvényekre (sporteseményekre), a rendezvény ideje alatt
- c) minden évben december 31-én 16.00 órától a következő év január 1. napján 6.00 óráig terjedő időszakra.

7. §

(1) A dohányzási tilalmat táblával kell megjelölni.

(2) A dohányzás tilalmára figyelmeztető jelző táblák helyének kijelöléséről és elhelyezéséről az Önkormányzat jegyzője gondoskodik.

Jogkövetkezmények

8. §

- (1) Aki e rendelet 4. §-ban foglalt tilalmat megszegi, szabálysértést követ el és vele szemben az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. § szerint kell eljárni.
- (2) Aki a rendelet 5. §-ban rögzített tilalmat megszegi, szabálysértést követ el és 30.000,-Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Hatályba lépés

9. §

Ez a rendelet 2009. augusztus 1. napján lép hatályba.

Jogharmonizációs záradék

10. §

Ez a rendelet az Európai Közösségek jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Császár László
polgármester

dr. Imre László
jegyző